

Bárhol vagyok, a Föld bármelyik pontján,
rejtegetem meggyőződésemet:
nem vagyok idevaló.

Minthogya valahonnan csak azért küldtek volna ide,
hogy minél több színt, hangot, illatot magamba szedjek,
kipróbáljak mindent, ami az emberrel megtörténhet,
s a megélt dolgokból-sorsokból bűvös listát formálva
elvigyem őket magammal oda,
ahonnan jöttem.

4 ELLENTÉTEK

Az egyik oldalon a világ, a másik oldalon az emberek és az istenek.

A világ rendíthetetlen, könyörtelen, közömbös.

Kő, melyen, ha meztláb futsz, gyakran véresre sebzéd nagylábujjadat.

Az emberek és az istenek állandóan mozgásban vannak, a bűn és a megbocsátás között ingáznak.

Meleg torkukból fel-feltör az átok és az áldás habja-szava.

Gyengék és állhatatlanok, egymástól várják a segítséget.

Ruházatuk, maszkjaik s koturnuszaik bizonyítják, hogy nem óhajtják magukat alávetni a természet törvényeinek.

Egy időben halandók s halhatatlanok, úgy lakják a tájat, hogy csak lebegnek fölötte.

Ti, akik vagy emberek vagytok vagy istenek, ne feledjétek, micsoda megtiszteltetésben részeltet benneteket a Nap és a galaktikák – azzal, hogy éltek.

ÓDA II. JÁNOS PÁL 80. SZÜLETÉSNAPJÁRA

5

Hitünkben ingadozók, ím, hozzád járulunk,
hogy életed példájával ma és a jövő időkben
erősíts bennünket és szabadíts meg a félelemtől.
A Te időd a XX. század, amelyet tirannusok neve
s ragadozó államaik semmibe bukása jelzett.
Te előre láttad, hogy ez utóbbi elkövetkezik.
Remélni tanítottál bennünket, mondván:
a történelemnek Krisztus az egyetlen ura.

Az idegenek csak találgatták, honnan a wadowicei
klerikusban e rejtett erő. A haladás és pénz által
el nem ismert költők s imáik, próféciáik – mind semmi volt,
s rangjuk bár a királyokéval ért volna fel,
akkor is Rád vártak volna, hogy helyettük elmondd,
urbi et orbi: a történelem nem káosz, hanem összhang.

Pásztorunk vagy Te, ki akkor érkeztlél, mikor az istenek
eltávoztak körünkből. A város fölött Arany Borjú fénylett,
s a védtelen tömegek gyermekeiket áldozták föl a
képernyők véres Molochjának. S a levegőben iszony
és megfogalmazatlan panasz úszott,
mert a hit akarása nem egyenlő a hittel.

S hirtelen, mint a reggeli misére hívó harang,
megzendült, csodaként, ellenállásod hangja,
s az emberek egymást kérdezgették,
hogyan lehetséges az, hogy a hitetlen államok
fiai így ünnepelnek Téged, fej fej mellett
tolognak a tereken, várják a kétezer éves üzenet
meghirdetését, s a földi Helytartó lábához omlanak,
aki szeretetet áraszt a nemzedékekre.

6 Velünk vagy, s most már örökre velünk maradsz.
S velünk leszel akkor is, mikor a káosz erői megjelennek,
az igazságot birtokolók bezárkóznak templomaikba
és csak a kételkedők maradnak hűségesekek. Képed
az otthonaink falán nap mint nap emlékeztetni fog bennünket:
mire képes az egy ember is, s hogyan testesül meg a szent fogalma.

FUTÁS

Futásom a homályos őszi parkban maga az öröm,
lábam alatt tűlevél surrog s avar roppan,
hallgat a hegyoldal a tölgyek alatt, s míg az utam töröm,
kihunynak a tévék is az ablakokban.

Lábam soha ilyen könnyű nem volt,
talán csak kora gyermekkoromban.
Suhanok a föld felett, emel a mennybolt,
szívem nem fárad, frissen dobban.

Reggel az ébredő való kelletlen fogad, mint mindig,
napközben boton, asztmásan járok, sajnál, ki lát,
de az éj könnyű, hosszú utakra indít,
s akár kezdetben, szép s új a világ.

Nem mindenkinek adatik meg az igazi öregség.
Jellemző rá (az öregségre) az emlékek raja,
melyek arról a büszkeségről szólnak, amely valaha
a mai, s mégis más testünkben feszült.
Fölöttébb komikus lehetett, ahogy a nők
hajukat igazgatták a tükör előtt, gondban:
illik-e arcukhoz a kalapjuk,
vagy nyelvük hegyével ajkukat megnedvesítve,
rúzsozni kezdték szájukat;
a férfiak meg nyakkendőöt kötöttek,
arcukon az állatok királyának méltóságával.

Hogyan mulathatott rajtunk a Föld Szelleme!
Pedig ha az egyén a forma s a faj az anyag,
ahogy Duns Scotus fejtegeti,
csak a faj akaratát teljesítettük,
nyakig merülve az anyagba – ahogy mondják.

S később a délibábból szintetikus város nőtt ki,
a gótikus tornyok között fecskék röpködtek.
Az ablakban álló agg férfi, maga mögött immár
számos várossal, felszabadultan nevet –
és sehová nem óhajt visszatérni.

(Fordította: Tózsér Árpád)